

ด่วนที่สุด

ที่ พร ๐๐๒๓.๔/ว ๕๐๕๖

ศาลากลางจังหวัดแพร่

ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จนถึงวันแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๕๐๒๐

ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยจังหวัดแพร่ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ และต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่ครบวาระตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ คือภายในวันอาทิตย์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๙ ซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชุดใหม่และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนใหม่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ภายหลังช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๙ โดยในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรักษาการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่อาจปฏิบัติราชการได้ เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในช่วงที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ องค์การบริหารส่วนตำบล และไม่เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดแพร่พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอแจ้งแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้อำเภอทราบและถือปฏิบัติ และแจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยสิทธิ์ ชัยสัมฤทธิ์ผล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์
โทรศัพท์ ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๔๐๑ - ๔๐๔

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๕๐๒๐

จังหวัดแพร่	4582
เลขรับ	28
วันที่	2568
เวลา	น.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จนถึงวันแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๗๓๐๘ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๖๐๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘
๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๘
๔. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๑๑๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘
๕. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่อ้างถึง ๑ - ๕

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ และต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่ครบวาระตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ คือภายในวันอาทิตย์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๙ ซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชุดใหม่และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนใหม่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ภายหลังช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๙ โดยในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรักษาการแทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่อาจปฏิบัติราชการได้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในช่วงที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ องค์การบริหารส่วนตำบล และไม่เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

๑. ช่วงตั้งแต่วันครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จนถึงวันแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑.๑ ภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๖๐๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางปฏิบัติภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ทั้งนี้ การใดที่อ้างถึงพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายถึงพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยการนั้น รายละเอียดปรากฏตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒

๑.๒ ภายหลังคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วให้นายอำเภอกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกภายใน ๑๕ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ การนับเวลาในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกของนายอำเภอให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางเกี่ยวกับการนับเวลาในการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกของผู้ว่าราชการจังหวัดโดยอนุโลม รายละเอียดปรากฏตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๓

๑.๓ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๑๑๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก โดยอนุโลม ทั้งนี้ การใดที่อ้างถึงพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายถึงพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ว่าด้วยการนั้น ส่วนใดที่อ้างถึงอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจนั้นหมายถึงอำนาจนายอำเภอ อย่างไรก็ดี กรณีการปฏิญาณตน ตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้กำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องปฏิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่ จึงสามารถพิจารณาได้ว่าจะปฏิญาณตนหรือไม่ก็ได้ และการกำหนดสมัยประชุมสามัญของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รายละเอียดปรากฏตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๔ กรณีการแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สิ่งที่สามารทำได้ดำเนินการนอกเหนือจากการแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องไม่ใช่การเสนอญัตติใด ๆ ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณา หากเป็นเรื่องในภารกิจของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกรณีเช่นนี้อาจดำเนินการภายหลังการแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสร็จสิ้น เช่น การเสนอตั้งคณะกรรมการสภาท้องถิ่นตามข้อ ๑๐๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้การปฏิบัติงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น โดยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถนำปรึกษาในที่ประชุมเพื่อดำเนินการได้ภายหลังการแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสร็จสิ้น

๒. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งเป็นเทศบาล

องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดตั้งเป็นเทศบาล โดยมีผลก่อนหรือภายหลังการครบวาระวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ การดำเนินการให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยและหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่อ้างถึง ๑ - ๕ ทุกประการ เว้นแต่การใดไม่ได้กำหนดไว้ตามนัยหนังสือที่อ้างถึงให้ดำเนินการเพิ่มเติมตามข้อ ๑.๓

๓. กรณีการหยุดปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

หากปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ถูกศาลประทับฟ้องในวาระก่อน และได้หยุดปฏิบัติหน้าที่โดยผลของกฎหมาย ก่อนหรือภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งบุคคลนั้นได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และศาลยังไม่มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘ เรื่อง ทาหรือแนวทางปฏิบัติ กรณีการหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๕

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อโปรดแจ้งอำเภอเพื่อทราบและถือปฏิบัติ และแจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(ภพชนก ชลานุเคราะห์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธณารุส เหล่าเจริญพาณิชย์

โทรศัพท์ ๐๖-๑๐๖๐-๗๘๙๓

174
17 ธ.ค. 63

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว พ.๓๐๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย
เลขที่รับ 24375
วันที่ 18 ธ.ค. 2563

อำนาจคม ๒๕๖๓ กรมการปกครองจังหวัดกำแพงเพชร

เรื่อง แนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการกรณีไม่มีผู้บริหารท้องถิ่น

เลขที่รับ 10359
วันที่ 17 ธ.ค. 2563

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่ ๓๓๐ ที่ มท ๐๘๐๔.ว ๖๗๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๗/๑๓๑๒ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ อีกทั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอื่นอีก

กระทรวงมหาดไทยขอแจ้งแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการกรณีไม่มีผู้บริหารท้องถิ่น ดังนี้

๑. ตามที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๖ พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๔ และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๗ กำหนดให้นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โดยให้พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการเลือกตั้ง หรือจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่น ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นใดแล้ว นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

/เป็นการ ...

เป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗ ต้องพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้ง และปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

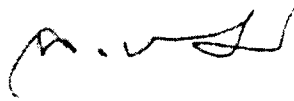
๒. กระทรวงมหาดไทยได้เคยชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานของปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นระหว่างที่ยังไม่มีผู้บริหารท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๖ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ พึงจตุตศวรรษสอง และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๔ วรรคสาม ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔/ว ๖๓๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่อง การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยได้กำหนดแนวทางไว้สรุปได้ว่า ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะบริหารงานให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย กล่าวคือภารกิจหรือกิจการใดหากสามารถดำเนินการไว้ก่อน และไม่เกิดความเสียหายแก่กิจการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประชาชนโดยตรงอย่างชัดเจนแล้ว ก็ไม่สมควรจะดำเนินการจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานเกี่ยวกับนโยบายและแผนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นงานเกี่ยวกับการโอนงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นมาแล้วสมควรขอให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ อีกทั้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เคยให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องหรือการปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๖๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่กำหนดให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวกรณีการรับโอนพนักงานส่วนตำบลไว้ ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๗/๑๓๑๒ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เรื่อง หรือการปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปรง สรุปได้ว่า คำว่า "จำเป็น" พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายไว้ว่า ต้องทำ ขาดไม่ได้ การพิจารณาว่าเหตุใดเป็นเหตุจำเป็นตามมาตรา ๖๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ปฏิบัติหน้าที่นายกขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เมื่อข้อเท็จจริงตามที่หารือมาไม่พบว่า การรับโอนพนักงานส่วนตำบลมีเหตุจำเป็นต้องทำหรือขาดไม่ได้ ซึ่งหากไม่รับโอนแล้วจะเกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบล ก็มีใช้กรณีที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะรับโอนพนักงานส่วนตำบลมาดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบลได้

อนึ่ง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลกรณีไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นั้น สำนักงาน ก.จ. ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๔.๒/ว ๑๔๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล กรณีไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ

การบริหารงานบุคคลตามประกาศมาตรฐานทั่วไปหรือหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ประธานกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทุกจังหวัด ทราบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอให้จังหวัดแจ้งนายอำเภอและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๙๐๓๖

ผู้ประสานงาน
จริยาภรณ์ ๐๙-๑๗๑๖-๓๑๕๐

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๖ ๐๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๘ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๗๓๐๘ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๗/ว ๑๕๑๑ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ตามที่ สมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๘ และต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ครบวาระตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เห็นชอบแผนการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีกรณีดำรงตำแหน่งครบวาระ ในวันอาทิตย์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ซึ่งสมาชิกสภาเทศบาลชุดใหม่และนายกเทศมนตรีคนใหม่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ภายหลังช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ปลัดเทศบาลจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และรักษาราชการแทนนายกเทศมนตรีกรณีนายกเทศมนตรีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลในช่วงที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ เทศบาล และไม่เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ดังนี้

๑. ช่วงตั้งแต่วันครบวาระการดำรงตำแหน่ง ถึง วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๘ บัญญัติวรรคสี่กำหนดให้ระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ซึ่งหากพิจารณาคำว่า “เท่าที่จำเป็น” นั้น ต้องเป็นกรณีที่การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในช่วงเวลานั้น จำเป็นต้องดำเนินการ หากไม่ดำเนินการอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ เทศบาล และเกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งไม่ใช่การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใหม่ และต้องไม่ใช่การอนุมัติโครงการหรือกิจกรรมที่ปกติไม่ได้ดำเนินการในช่วงดังกล่าว ซึ่งการที่กฎหมายกำหนดให้ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีในช่วงที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ก็เพื่อไม่ให้เกิดการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสะดุดหยุดลง แต่ก็เชื่อว่าจะสามารถดำเนินการได้ในทุกกรณี หากเป็นเรื่องการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ

/หรือการบริหาร ...

หรือการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเชิงบริหาร และไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนกรณีเช่นนี้ยังจำเป็นต้องรอนายกเทศมนตรีเพื่อดำเนินการตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาเทศบาล อันเป็นหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาล ฉะนั้น การดำเนินการที่สามารถกระทำได้ในฐานะ ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรี เช่น การช่วยเหลือประชาชนที่เกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ หรือการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะเป็นงานประจำ ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามนัย หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๗๓๐๘ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทาง ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการกรณีไม่มีผู้บริหารท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ อย่างไรก็ดี หากเป็นการดำเนินการในเรื่องเฉพาะ เช่น การบริหารงานบุคคล การเงินการคลังและการพัสดุ เป็นต้น ให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือว่าด้วยการนั้น

๒. ช่วงหลังจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง ถึง วันที่ นายกเทศมนตรีแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล

ภายหลังการรับรองผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี โดยมาตรา ๔๘ ทศ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า ก่อนนายกเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานสภาเทศบาลเรียกประชุมสภาเทศบาลเพื่อให้นายกเทศมนตรี แถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลโดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี จึงมีประเด็นว่าในช่วงที่นายกเทศมนตรียังไม่แถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลแต่ได้รับรอง ผลการเลือกตั้งแล้วจะสามารถปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีได้มากน้อยเพียงใด เนื่องจากกรณีดังกล่าว หน้าที่ของปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีจะสิ้นสุดลงเมื่อมีการรับรองผลการเลือกตั้งแล้ว ตามมาตรา ๔๘ ปีญทศ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามนายกเทศมนตรีก็ยังไม่สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้เพราะยังไม่มีแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล เช่นนี้ปลัดเทศบาลจะทำหน้าที่ในฐานะ รักษาการแทนนายกเทศมนตรีจนกว่าจะมีการแถลงนโยบาย หรือถือว่าแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลแล้ว การรักษาราชการแทนนายกเทศมนตรีกรณีดังกล่าวเป็นไปตามมาตรา ๔๘ วิสติ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อันเป็นกรณีที่นายกเทศมนตรีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ซึ่งการรักษาราชการแทนย่อมมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน แต่ก็ยังคงต้องพิจารณาถึง ความเหมาะสมในการดำเนินการเช่นเดียวกับการปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรี โดยสิ่งที่นายกเทศมนตรี สามารถกระทำในช่วงที่ยังไม่แถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล คือ การใช้อำนาจตามมาตรา ๔๘ เตรส (๓) ในการแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขาธิการนายกเทศมนตรี อีกทั้งอำนาจ ในการสั่งการกรณีสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยเน้นเข้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญ ของราชการหรือราษฎรตามมาตรา ๔๘ ทศ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติข้างต้น และปรากฏข้อเท็จจริงว่า ยังไม่มีการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก เช่นนี้นายกเทศมนตรีสามารถดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นก็ได้ เช่น การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตอันเป็นอำนาจ ของนายกเทศมนตรี การช่วยเหลือประชาชนด้านสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ เป็นต้น

๓. ช่วงภายหลังกองนายกเทศมนตรีแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล

นายกเทศมนตรีเมื่อแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลแล้วย่อมมีหน้าที่และอำนาจ ตามที่กฎหมายกำหนด โดยอำนาจหน้าที่บางประการนายกเทศมนตรีสามารถมอบอำนาจให้รองนายกเทศมนตรี ที่ได้แต่งตั้งไว้ปฏิบัติราชการแทนได้ ตามมาตรา ๔๘ วิสติ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่หากภายหลังนายกเทศมนตรีต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าโดยผลของกฎหมาย หรือโดยคำสั่งของผู้กำกับดูแล หรือป่วย หรือมีเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ เช่นนี้รองนายกเทศมนตรี ที่นายกเทศมนตรีแต่งตั้งตามลำดับจะทำหน้าที่รักษาราชการแทนนายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๔๘ วิสติ วรยศสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เว้นแต่พ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ถือปฏิบัติตามข้อ ๑ และข้อ ๒

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัด ทุกจังหวัด แจ้งแนวทางปฏิบัติภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ให้เทศบาลทุกแห่ง เพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายณฤชา โฆษาศิวิไลซ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๕๐๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนับเวลาในการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกของผู้ว่าราชการจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๑๑๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ตามที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด และเทศบาลเพื่อทราบและถือปฏิบัติอย่างถูกต้อง และภายหลังได้รับการสอบถามจากหลายจังหวัด กรณีการดำเนินการจัดให้มีการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก โดยผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อให้ที่ประชุมสภาเทศบาลได้ดำเนินการเลือกประธานสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล เลขาธิการสภาเทศบาล และกำหนดสมัยประชุมสภาสามัญประจำปี จึงมีประเด็นในทางปฏิบัติว่าภายใน ๑๕ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล จะนับวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้ง หรือจะต่อนับหนึ่งในวันรุ่งขึ้น นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า กรณีการนับระยะเวลาของผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ต้องกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลมาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายใน ๑๕ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล การที่กฎหมายกำหนดว่า “นับแต่” วันประกาศผลการเลือกตั้งเป็นเพียงการกำหนดที่จะต้องเริ่มนับเมื่อใดเท่านั้นเมื่อรู้วันนับแต่เมื่อใดแล้ว วันเริ่มต้นนั้นจะไม่นับรวมเป็นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแต่จะนับหนึ่งในวันรุ่งขึ้นและมีให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วยตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันสอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๙๓/๓ ประกอบแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๒๖/๒๕๑๗ และแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๐/๒๕๐๘ เมื่อกฎหมายว่าด้วยเทศบาลไม่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะการนับระยะเวลา จึงต้องพิจารณาตามกฎหมายข้างต้น ดังเช่นพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ กำหนดให้จัดการเลือกตั้งภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นครบวาระ ซึ่งเทศบาลครบวาระในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๘ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของระยะเวลาภายใน ๔๕ วันนับแต่วันครบวาระ โดยเป็นการเริ่มนับในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ อันเป็นวันถัดจากวันครบวาระ จะเห็นว่าการนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้ง หรือนับแต่วันครบวาระ ล้วนแต่เป็นการนับในวันรุ่งขึ้นของวันครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ดังนั้น หากข้อเท็จจริงคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในวันใด การเริ่มนับระยะเวลาภายใน ๑๕ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลจึงต้องเริ่มนับหนึ่งในวันรุ่งขึ้น เช่นหากคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งจึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

/เป็นวันแรก ...

เป็นวันแรก อีกทั้งการที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องให้สมาชิกสภาเทศบาลมาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายใน ๑๕ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เป็นระยะเวลาเร่งรัดไม่ใช่เวลาเคร่งครัดที่แม่เหล็กกำหนดระยะเวลาภายใน ๑๕ วันยังจำเป็นต้องดำเนินการให้มีการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก อย่างไรก็ตามก็ดี กรณีดังกล่าวนี้ใช้บังคับกับการที่นายกเทศมนตรีต้องแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีด้วยเช่นกัน จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้จังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายนุชา โฆษาศิวิไลซ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๔-๔๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๐๑๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๕๑๑ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๖๐๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก จำนวน ๑ ชุด

ด้วยภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีกรณีดำรงตำแหน่งครบวาระในวันอาทิตย์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๑ พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๗ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง ซึ่งหากนับแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ อันเป็นวันเลือกตั้ง จะครบกำหนดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องประกาศผลการเลือกตั้งคือวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนให้แล้วเสร็จและประกาศผลการเลือกตั้งโดยเร็วแต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง คือต้องภายในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยหลังจากการประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก โดยขอความร่วมมือจังหวัด ทุกจังหวัด แจ้งให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด และเทศบาลทุกแห่ง เพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายณฤช โฆษาศิวิไลซ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายธนากร เหล่าเจริญพาณิชย์

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก
ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๑๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ	ข้อกฎหมาย
๑.การดำเนินการจัดให้มีการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก	ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อให้ที่ประชุมสภาเทศบาลได้ดำเนินการเลือกประธานสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล เลขาธิการสภาเทศบาล และกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปี ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบข้อ ๖ ข้อ ๑๑ และข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยการกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายใน ๑๕ วัน ผู้ว่าราชการจังหวัดจะให้มีการประชุมในช่วงใดก็ได้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ดี การที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เปิดการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกไม่ถือเป็นอำนาจเฉพาะตัวสามารถมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเป็นผู้เปิดการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกได้ตามข้อ ๖ และข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้างต้น เพื่อให้การประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็วเกิดประโยชน์ต่อประชาชน กรณีการเรียกประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องประกาศผลการเลือกตั้งให้ครบตามจำนวนที่เทศบาลจะพึงมีตามที่กฎหมายกำหนด หากประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลยังไม่ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดแต่มีการประกาศผลการเลือกตั้งเกินกึ่งหนึ่งแต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน และมีความจำเป็นต้องเรียกประชุมสภาเทศบาล ตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เช่นนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกได้ ทั้งนี้ หากไม่มีความจำเป็นและคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่ประกาศผลการเลือกตั้งครบจำนวน ระยะเวลาภายใน ๑๕ วัน จะเริ่มนับเมื่อมีการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลครั้งสุดท้าย	- มาตรา ๒๔* - มาตรา ๑๗** - ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ ข้อ ๒๑***
๒.สิ่งที่ต้องดำเนินการในการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก	เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน กล่าวเปิดการประชุมเทศบาลครั้งแรกแล้ว ให้สภาเทศบาลดำเนินการ ๕ ประการ ประกอบด้วย ๑. ปฏิญาณตน ตามถ้อยคำในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยประธานสภาเทศบาลชั่วคราวจะนำสมาชิกสภาเทศบาลกล่าวปฏิญาณตน ซึ่งก่อนปฏิญาณตนให้ปลัดเทศบาลหรือผู้รักษาราชการแทนในฐานะเลขาธิการสภาเทศบาลชั่วคราว เชิญสมาชิกสภาเทศบาลผู้มีอายุมากที่สุด (ไม่ใช่อาวุโส) ซึ่งอยู่ในห้องประชุมฯ เป็นประธานสภาเทศบาลชั่วคราว โดยให้ถือปฏิบัติตามขั้นตอนข้อ ๗ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	- มาตรา ๑๗* - ข้อ ๗***

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ	ข้อกำหนด
๒. สิ่งที่ต้องดำเนินการในการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก (ต่อ)	๒. เลือกประธานสภาเทศบาล ตามมาตรา ๒๐ และตามข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๔ โดยมีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้ ๑) ประธานสภาเทศบาลชั่วคราว เชิญสมาชิกสภาเทศบาลเสนอชื่อสมาชิกที่เห็นสมควรให้เป็นประธานสภาเทศบาลโดยสมาชิก ๑ คนสามารถเสนอชื่อได้เพียงครั้งเดียว และต้องมีผู้รับรองให้ ๒ คน เว้นแต่สภาเทศบาลแห่งนั้นมีสมาชิกเท่าที่มีอยู่น้อยกว่า ๘ คน ให้รับรองเพียงคนเดียว (สมาชิกสภาเทศบาลจะเสนอชื่อตนเองก็ได้หรือรับรองตนเองตามที่ผู้เสนอชื่อตนก็ได้ แต่จะเสนอชื่อและรับรองในคราวเดียวกันไม่ได้) ๒) หากมีการเสนอชื่อเพียงคนเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก โดยไม่ต้องลงคะแนนเลือกตามข้อ ๘ ๓) หากมีการเสนอชื่อมากกว่าหนึ่งคน ให้ดำเนินการลงคะแนนเลือกโดยการเขียนหมายเลขประจำตัว (ไม่ใช่เขียนชื่อ) โดยหมายเลขประจำตัวที่ผู้ถูกเสนอชื่อได้รับ ให้ใช้วิธีการจับสลากเพื่อกำหนดหมายเลขประจำตัว ๔) หากมีการลงคะแนนเลือกแล้ว ปรากฏว่าคะแนนเท่ากัน เช่นนี้ให้ดำเนินการลงคะแนนเลือกใหม่เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน โดยไม่ต้องกำหนดหมายเลขประจำตัวใหม่ ทั้งนี้หากได้คะแนนเท่ากันอีก ให้ดำเนินการด้วยวิธีการจับสลากว่าบุคคลใดจะได้รับเลือกเป็นประธานสภาเทศบาล ๕) เมื่อเลือกประธานสภาเทศบาลแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนแต่งตั้งทันที และให้ประธานสภาเทศบาลที่รับการแต่งตั้งทำหน้าที่ครั้งนั้นต่อไป เพื่อดำเนินการเลือกรองประธานสภาเทศบาล เลขานุการสภาเทศบาล และกำหนดสมัยประชุมฯ โดยการแต่งตั้งให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๗๔๓๙ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้งประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาล ๓. เลือกรองประธานสภาเทศบาล ตามมาตรา ๒๐ และตามข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๔ ดำเนินการเช่นเดียวกับการเลือกประธานสภาเทศบาลทุกประการ และรายงานผลการเลือกให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันเลือก ๔. เลือกเลขานุการสภาเทศบาล ตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๘ ดำเนินการเช่นเดียวกับการเลือกประธานสภาเทศบาลทุกประการ โดยสภาเทศบาลสามารถเลือกจากสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลก็ได้ ๕. กำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีนั้น และกำหนดสมัยประชุมสามัญสมัยแรกของปีถัดไป ตามมาตรา ๒๔ และตามข้อ ๑๑ (๒) ประกอบข้อ ๒๑ ซึ่งในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ ๔ สมัย โดยสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกิน ๓๐ วัน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาช่วงเวลาทีสภาเทศบาลชุดใหม่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่คือช่วงเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๘ สภาเทศบาลชุดใหม่จึงต้องพิจารณาว่าการจะกำหนดสมัยประชุมสามัญในปี ๒๕๖๘ ต้องไม่เกินกว่าสมัยที่เหลืออยู่ กล่าวคือ หากสภาเทศบาลชุดเดิมได้จัดประชุมสภาเทศบาลไปแล้ว ๑ สมัยประชุม เช่นนี้สภาเทศบาลชุดใหม่จะมีอำนาจกำหนดเพียง ๓ สมัยที่เหลือคือ สมัยประชุมสามัญสมัยที่ ๒ ถึงสมัยที่ ๔ ประจำปี ๒๕๖๘ และกำหนดสมัยประชุมสามัญสมัยแรกของปีถัดไป (ปี ๒๕๖๙) กล่าวโดยสรุป อำนาจประธานสภาเทศบาลชั่วคราวมีหน้าที่นำสมาชิกปฎิญาณตนและเลือกประธานสภาเทศบาล ส่วนการเลือกรองประธานสภาเทศบาล เลขานุการสภาเทศบาล และกำหนดสมัยประชุมฯ เป็นอำนาจของประธานสภาเทศบาลที่จะเป็นประธานในการดำเนินการ	- มาตรา ๒๐* และ - ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๔*** -หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๗๔๓๙ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ - ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒*** - ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๘*** - มาตรา ๒๔* - ข้อ ๑๑ (๒) และข้อ ๒๑***

(ลายเซ็น)

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ	ข้อกำหนด
๓. ภายหลังการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก	ก่อนนายกเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานสภาเทศบาลเรียกประชุมสภาเทศบาลเพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล โดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ ภายใน ๓๐ วันนับแต่ประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๔๘ ทศ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับข้อ ๑๒๓ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า เมื่อนายกเทศมนตรีขอแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล ให้ประธานสภาเทศบาลบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาเทศบาลเป็นเรื่องด่วน โดยกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องเฉพาะที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงไม่ถือเป็นการเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาเทศบาล นายกเทศมนตรีสามารถเสนอเรื่องต่อประธานสภาเทศบาลได้ เมื่อประสงค์ขอแถลงนโยบาย หากนายกเทศมนตรียังไม่แถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล กรณีดังกล่าวให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๖๐๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางปฏิบัติภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี อย่างไรก็ดี หากการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกได้มีการกำหนดสมัยประชุมสามัญต่อเนื่องจากการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกและอยู่ในห้วงกำหนดให้มีการแถลงนโยบายของนายกเทศมนตรี เช่นนี้ประธานสภาเทศบาลสามารถเรียกประชุมและนัดประชุมสภาเทศบาลได้ เว้นแต่ การกำหนดให้นายกเทศมนตรีได้แถลงนโยบายมิได้อยู่ในสมัยประชุมสามัญที่กำหนด เช่นนี้ ต้องดำเนินการขอเปิดประชุมวิสามัญ เพื่อให้นายกเทศมนตรีมาแถลงนโยบาย ซึ่งถือเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่สามารถขอเปิดประชุมวิสามัญได้	- มาตรา ๔๘ ทศ* - ข้อ ๑๒๓***

* หมายถึง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

** หมายถึง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

*** หมายถึง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๕๓๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต

กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ทหารีแนวทางปฏิบัติ กรณีการหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดขอนแก่น)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ลับ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๖๕๑๓

ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดขอนแก่น กรณีนายกเทศมนตรีซึ่งต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นายกเทศมนตรีในอีกวาระหนึ่ง จะสามารถแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการ นายกเทศมนตรี และสามารถแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล ได้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งความเห็นในข้อหารือนี้ จะเป็นประโยชน์ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการให้เป็นไปโดยถูกต้อง ตามที่กฎหมายกำหนด จึงขอแจ้งความเห็นดังกล่าวให้จังหวัดทราบ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณฤช ไขชาศิริโชค)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน พัทธพล

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๕๑๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต

กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ทหารหรือแนวทางปฏิบัติ กรณีการหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ลับ ด่วนมาก ที่ ๐๐๒๓.๔/ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ตามที่ จังหวัด ได้ขอหารือ กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบล
อำเภอเมือง จังหวัด ได้มีประกาศ เรื่อง ผลการนับคะแนนเลือกตั้ง ประกาศข้อเท็จจริงว่า
ผู้สมัครรายนาย เป็นผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด ซึ่งนาย ถูกศาลอาญาคดีทุจริต
และประพฤติมิชอบภาค ๔ ประทับรับฟ้อง เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗ อันเป็นช่วงเวลาการดำรงตำแหน่ง
ในวาระก่อน หากนาย ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล อีกวาระหนึ่ง
จะต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ อย่างไร สามารถถอนนโยบายต่อสภาเทศบาลตำบล หรือแต่งตั้ง
รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี ได้หรือไม่ และผู้ใดจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่
นายกเทศมนตรีตำบล และจะต้องปฏิบัติหน้าที่ถึงเมื่อใด ความละเอียดตามอ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า กรณีที่จังหวัด หารือมา
แยกประเด็นการพิจารณาได้ ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง นาย นายกเทศมนตรีตำบล ซึ่งถูกศาลอาญาคดีทุจริต
และประพฤติมิชอบภาค ๔ ประทับฟ้องในวาระก่อน หากได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล
ในอีกวาระหนึ่ง จะต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า การหยุดปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น
ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีเจตนารมณ์ประการหนึ่งก็เพราะว่า ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่าผู้นั้นกระทำความผิด
จะมีผลทำให้บุคคลนั้นหมดสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งหรือเข้าดำรงตำแหน่งนั้นอีกต่อไป การให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไว้
จึงเป็นการยุติความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหลัง ซึ่งไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะพ้นจากตำแหน่งและกลับมา
ดำรงตำแหน่งเดิมในอีกวาระหนึ่ง ก็ได้ทำให้การต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามผลของกฎหมายเปลี่ยนแปลงไป
อีกทั้ง เป็นการป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจหรือการสั่งการใด ๆ ที่อาจมีปัญหาคความชอบด้วยกฎหมายได้
เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ถูกศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๔ ประทับรับฟ้อง
เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗ อันเป็นช่วงเวลาการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล ในวาระก่อน
เป็นผลให้นาย ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗
แต่นาย ได้หยุดปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗ แม้ต่อมานาย
จะได้ลงสมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบล และหากได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นายกเทศมนตรีตำบล อีกวาระหนึ่ง ก็ได้ทำให้การหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๑
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลเปลี่ยนแปลงไป
ดังนั้น นาย จึงต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล

สืบ

ต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๔๘๖/๒๕๖๕ ประกอบกับคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๔ - ๑๐๒๕/๒๕๕๙ สรุปความได้ว่า ข้อ ๓ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่กำหนดให้ผู้มีรายชื่อตามบัญชีแนบท้ายคำสั่ง ระเบียบการปฏิบัติราชการ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งอยู่เป็นการชั่วคราว โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน มีผลเป็นการให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหยุดการปฏิบัติหน้าที่ราชการในอำนาจหน้าที่และการดำเนินการใด ๆ ในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ดำรงตำแหน่งนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว เมื่อนายกเทศมนตรีเป็นผู้มีรายชื่อตามบัญชีแนบท้าย คำสั่งดังกล่าว ย่อมมีผลให้นายกเทศมนตรีผู้นั้นต้องหยุดปฏิบัติราชการในอำนาจหน้าที่และการดำเนินการใด ๆ ในเทศบาลที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่ แต่มิได้มีผลให้ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีแต่อย่างใด ซึ่งการหยุด ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และการระเบียบการปฏิบัติราชการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ แห่งชาติข้างต้น มีลักษณะเช่นเดียวกัน กล่าวคือ มีผลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องหยุดการปฏิบัติราชการในอำนาจ หน้าที่ที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่ ดังนั้น เมื่อนายกเทศมนตรีต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๓ ประกอบ มาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงไม่สามารถใช้อำนาจหน้าที่และดำเนินการใด ๆ ในตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล ได้ เทียบเคียง ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๔ - ๑๐๒๕/๒๕๕๙

ประเด็นที่สอง เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประกาศรับรอง ผลการเลือกตั้งให้นายกเทศมนตรีตำบลแล้ว นายสามารถแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลตำบลได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๘ ทศ กำหนดว่า “ก่อนนายกเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานสภา เทศบาลเรียกประชุมสภาเทศบาลให้นายกเทศมนตรีแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลโดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี” และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒๓ กำหนดว่า “เมื่อผู้บริหารท้องถิ่น ขอแถลงนโยบายต่อสภาท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ประธานสภาท้องถิ่น บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่นเป็นเรื่องด่วน” จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว กำหนดให้นายกเทศมนตรีมีหน้าที่ต้องแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล ก่อนที่นายกเทศมนตรีจะเข้ารับบริหารราชการ ของเทศบาล โดยเป็นหน้าที่ประการหนึ่งที่กฎหมายกำหนดให้นายกเทศมนตรีจำต้องกระทำ อันเป็นเงื่อนไข ตามที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติไว้ เมื่อนายกเทศมนตรีต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวย่อมหมายความว่าความรวมถึง การหยุดการใช้อำนาจ และหน้าที่ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งนั้นเป็นการชั่วคราว นายสามารถจึงไม่สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในตำแหน่งนายกเทศมนตรีได้ และโดยที่การขอแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลเป็นหน้าที่ ประการหนึ่งของผู้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี ดังนั้น นายสามารถจึงไม่สามารถแถลงนโยบาย ต่อสภาเทศบาล ตามมาตรา ๔๘ ทศ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒๓ ได้

/ประเด็นที่สาม...

ประเด็นที่สาม เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประกาศรับรอง
ผลการเลือกตั้งให้นาย ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล แล้ว นาย

สามารถแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี ได้หรือไม่ เห็นว่า
กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี
จึงดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตั้งแต่วันเลือกตั้ง ตามมาตรา ๔๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ เดรส แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว
แต่ยังคงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เนื่องจากผู้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีมีหน้าที่ต้องแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล
ก่อนเข้าบริหารราชการของเทศบาล ตามมาตรา ๔๘ ทศ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ซึ่งมาตรา ๔๘ ทศ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นบทบัญญัติจำกัดการใช้อำนาจของนายกเทศมนตรี
ในส่วนของการรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาล กล่าวคือ กรณีที่นายกเทศมนตรียังมิได้แถลงนโยบาย
ต่อสภาเทศบาล นายกเทศมนตรีผู้นั้นไม่สามารถใช้อำนาจในส่วนของการบริหารราชการของเทศบาลได้
เช่น การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๘ เดรส (๑)
การกำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย (๒) การสั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล เป็นต้น
ส่วนอำนาจหน้าที่อื่นซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาล ตามมาตรา ๔๘ เดรส (๓)
นายกเทศมนตรีย่อมสามารถดำเนินการได้ กล่าวคือ การแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี
ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี ทั้งนี้ ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๖๐๖
ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อได้พิจารณาตามข้อหารือของจังหวัด แล้วเห็นว่า

นาย ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ นับแต่วันที่ได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นายกเทศมนตรีตำบล จนกว่าคดีจะถึงที่สุด และการหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวหมายความว่า
การหยุดการใช้อำนาจและหน้าที่ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งนั้นเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกัน
มิให้มีการใช้อำนาจหรือการสั่งการใด ๆ ที่อาจมีปัญหาคความชอบด้วยกฎหมายได้ ด้วยเหตุนี้ นาย

ย่อมมีอาจอาศัยหน้าที่และอำนาจในตำแหน่งนายกเทศมนตรี แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี
เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๔๘ เดรส (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล
พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้

ประเด็นสุดท้าย เมื่อนาย ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามผลของกฎหมาย
ผู้ใดจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบล และจะต้องปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบล
ถึงเมื่อใด เห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๘ วิสติ วรรคสอง กำหนดว่า
“ในกรณีที่นายกเทศมนตรีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองนายกเทศมนตรี ตามลำดับที่นายกเทศมนตรี
จัดไว้เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองนายกเทศมนตรีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดเทศบาล
เป็นผู้รักษาราชการแทน” ซึ่งคำว่า ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ หมายถึง กรณีใด ๆ ที่ทำให้ไม่อาจปฏิบัติราชการได้
ไม่ว่าจะเป็น เจ็บป่วย หรือเดินทางไปต่างประเทศ และย่อมหมายความว่ารวมถึงกรณีที่กฎหมายห้ามมิให้
ปฏิบัติหน้าที่ด้วย ดังนั้น หากนาย ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบล

และต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ อันเป็นเหตุให้นาย ไม่สามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๘ เศรษฐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ ดังนั้น ปลัดเทศบาลตำบล จึงเป็นผู้รักษาราชการแทนนายกเทศมนตรีตำบล จนกว่าการหยุดปฏิบัติหน้าที่ของนาย จะมีผลเปลี่ยนแปลงไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณฤชา โฆษาศิวิไลซ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน พิชรพล